

mina; naar vi efter Lovgivningen skulde have to Examina, en i Mai og en i November Maaned, saa kunde han ikke rigtig forstaae, hvorledes det kunde lade sig gjøre at faae Examen i November Maaned, dersom man ikke kunde faae Børnene underviste i October Maaned; men naar de nu alligevel ikke komme i Skole i October Maaned, lære de saa Noget i denne Maaned? Det er dette, jeg vil spørge om, det er det, jeg er gaaet ud fra, og det er det, der er Grundlaget for mit Forslag. Hvad angaaer alt det, der er udtalt i Kerteminde, og al den forfærdelige Bevægelse, der derved kom opovre i Fyen om, hvad de der vilde gjøre, saa lad dem komme med et Forslag til os, saa kunne vi see, hvad de ville. Vilde de indrømme Forældrene og Sogneforstanderskaberne Myndigheden, eller ville de have, at det skal være Præsterne, som skulle have den, Præsterne som blot have stræbt efter at faae Børnene katechiserede op ad Dørene og ned ad Stolperne, for at faae dem confirmerede uden at give dem nogen virkelig levende Undervisning. Er det dette, som Præsteskabet vil slaae ind paa, saa skal jeg sætte mig derimod, saalænge jeg kan røre Tungen og føre Pennen.

Tfcherning: Jeg synes, at der her mere foreligger et verdsligt Spørgsmaal end et Skolespørgsmaal, og det er ganske simpelt det: hvilke ere de almindelige Faste- og Skiftetider her i Landet? Det er første Mai og første November. Det er altsaa naturligt, at naar man vil give Børnene en Fritid for Skolegang, for at de kunne søge et Erhverv — at sige det Erhverv, som er gunstigt for deres hele Stilling, nemlig, om muligt, fast Tjeneste — saa skal man give dem fri den første Mai og ikke indkalde dem til Skole før første November. Det er en ganske simpel Ting, at det Barn, som kan blive taget i fast Tjeneste, kommer til at være under langt heldigere Forhold end det, der kun saa at sige kan leies ud i maanedsviis; der kommer en ganske anden god Forbindelse imellem Huusbonden og Barnet. Men naar man siger, naar Børnene først komme i Skolen igjen i November Maaned, naar skulle de saa lære Noget, saa spør-

ger jeg, er det praktiske Liv da ikke en Skole for dem, giver det dem ingen Undervisning? Lad os give hvert halve Aar til sit Brug; hvad mig angaaer, holder jeg mig da overbevist om, at Sommerhalvaaret ikke vil være det, der er meest spildt for deres Undervisning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Jeg har allerede ved første Behandling tilladt mig at erklære, at jeg ikke vil kunne tiltræde dette Lovforslag. Vel tillægger jeg det ikke saadanne Dimensioner, som efter de Ytringer, der ere faldne, muligen kunde søges deri, nemlig: som om det skulde kunne have nogen afgjørende Indflydelse paa Spørgsmaalet om hvorvidt den tvungne Skolegang skulde bevares eller ikke. Dersom det skulde kunne lægges ind deri, saa maatte jeg bestemt modsætte mig det; thi det er en Selvsølge, at dette Spørgsmaal ikke kan afgjøres igjennem et Lovforslag som det foreliggende. Naar jeg har erklæret ikke at kunne tiltræde Lovforslaget, er det ikke saameget paa Grund af Omfanget og Betydningen af den Hovedbestemmelse, som det gaaer ud paa at hjemle, men det er, som jeg har tilladt mig at yttre, fordi det forekommer mig at ville være meget urigtigt at tage en saadan Bestemmelse, efter hvad der er skeet for 2 Aar siden. Da Loven af 2den Mai 1855 blev vedtagen, havde man Leilighed til at overveie denne Sag fuldstændig; det betragtedes dengang som et betydeligt Stridt fremad, at der blev givet 5 Sommermaaneder fri, og det er mærkeligt, at der ikke da fremkom nogen Ytring om ogsaa at tage den sjette Maaned med. Det er muligt, at det paa enkelte Steder kunde være beqvemmere og fordeelagtigere for de Vedkommende, hvis Børnene kunne faae fast Tjeneste; men det forekommer mig dog noget unaturligt at tale om „fast“ Tjeneste for Børn, som endnu skulle gaae i Skole, og der vil vistnok i de 5 Maaneder, de have fri, kunne gives tilstrækkelig Leilighed for dem til at komme i passende Virksomhed. Jeg troer saaledes ikke, at det vil være hensigtsmæssigt nu at gjøre nogen Forandring. Her er ikke Tale om at gjøre Forandringer i Noget, som kan henregnes til, hvad den ærede